

UNIVERZITA PARDUBICE

**Fakulta Ekonomicko-správní
Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

**Investování do akcií technologických
společností**

Jakub Vaněk

Bakalářská práce

2022

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jakub Vaněk**
Osobní číslo: **E190008**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Investování do akcií technologických společností**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je investování do akcií technologických společností za podpory modelových portfolií, které jsou vyhodnoceny, analyzovány a komparovány z hlediska času včetně uvedení doporučení pro investory na základě dosažených investičních výsledků.

Osnova:

- Akciové trhy.
- Představení zkoumaných společností.
- Investování do akcií za podpory modelových portfolií.
- Formulace doporučení pro investory.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

GLADIŠ, D. Akciové investice. Praha: Grada, 2015. 171 s. ISBN 978-80-247-5375-1.
JÍLEK, J. Akciové trhy a investování, Praha: Grada, 2009. 114 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
MUSÍLEK, P. Trhy cenných papírů. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2011. 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
NOVOTNÝ, J. Investování na finančních trzích s podporou psychologické analýzy. Ostrava: Key publishing, 2018. 181 s. ISBN: 978-80-7418-291-4.
REJNUŠ, O. Finanční trhy 4. vyd. Praha: Grada, 768 s. ISBN 978-80-247-3671-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Novotný, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2021**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2022**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Ing. Michaela Kotková Strítěská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2021

Prohlašuji:

Práci s názvem Investování do akcií technologických společností jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 4. 2022

Jakub Vaněk v.r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych rád poděkoval svému vedoucímu práce panu Ing. Josefu Novotnému Ph.D. za jeho rady, ochotu a trpělivost při tvorbě mé bakalářské práce. Dále bych chtěl poděkovat všem, kteří mě podporovali při studiu.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá investováním do akcií technologických společností. V teoretické části jsou popsány akciové trhy, druhy akcií a akciových trhů, dále je zde uveden význam burz cenných papírů, účastníků obchodů a dividend. Praktická část se skládá ze tří modelových příkladů, které jsou vyhodnoceny z hlediska času. Dále jsou tyto příklady investování porovnány a analyzovány. Na závěr je sepsáno doporučení pro investory.

KLÍČOVÁ SLOVA

Akcie, investování, dividenda, burza, technologické společnosti

TITLE

Investing in shares of technology companies

ANNOTATION

The bachelor thesis deals with investing in shares of technology companies. In the theoretical part, stock markets, types of shares and stock markets are described, the importance of stock exchanges, participants in trades and dividends is given. The practical part consists of three model examples that are evaluated in terms of time. Further, these examples of investing are compared and analyzed. Finally, a recommendation for investors is written.

KEYWORDS

Shares, investing, dividend, stock exchange, technology companies

OBSAH

Úvod	11
1. Akciové trhy	12
1.1 Historie akciových trhů	12
1.2 Akcie	13
1.3 Akcie dle formy	14
1.4 Druhy akcií	14
1.4.1 Akcie kmenové	14
1.4.2 Prioritní akcie	15
1.5 Druhy akciových trhů	16
1.5.1 Neveřejné trhy cenných papírů	17
1.5.2 Veřejné trhy cenných papírů	17
1.6 Burzy cenných papírů	20
1.6.1 Burzy promptní	20
1.6.2 Burzy termínové	20
1.6.3 Akciové burzy ve světě	21
1.6.4 Burzy v ČR	22
1.7 Účastníci obchodů	23
1.7.1 Investiční společnosti	23
1.7.2 Investiční konzultanti	24
1.7.3 Finanční služby	24
1.7.4 Finanční poradci	24
1.7.5 Poradenství makléřských firem	25
1.7.6 Dealerské společnosti	25
1.7.7 Investiční bankéři	26

1.7.8	Ostatní poradci	26
1.8	Dividendy	26
1.8.1	Dividendy v České republice	27
1.8.2	Dividendy v EU	27
1.8.3	Dividendová výnosnost.....	28
1.8.4	Veřejné obchodování s akciemi	28
2.	Představení zkoumaných společností	29
3.	Investování do vybraných akcií za podpory modelových portfolií	33
3.1	Příklad investování v krátkodobém období.....	33
3.2	Příklad investování ve střednědobém období	37
3.3	Příklad investování v dlouhodobém období.....	41
4.	Formulace doporučení pro investory	46
	Závěr	48
	Použitá literatura	49

Seznam tabulek

TABULKA 1: NÁKUP AKCIÍ SPOLEČNOSTÍ V KRÁTKODOBÉM OBDOBÍ	34
TABULKA 2: PRODEJ AKCIÍ SPOLEČNOSTÍ V KRÁTKODOBÉM OBDOBÍ.....	35
TABULKA 3: VÝNOS VČETNĚ DIVIDEND V KRÁTKODOBÉM OBDOBÍ	36
TABULKA 4: DIVIDENDA NA JEDNU AKCII V KRÁTKODOBÉM OBDOBÍ	36
TABULKA 5: NÁKUP AKCIÍ VE STŘEDNĚDOBÉM OBDOBÍ.....	37
TABULKA 6: PRODEJ AKCIÍ SPOLEČNOSTÍ VE STŘEDNĚDOBÉM OBDOBÍ	38
TABULKA 7: VÝNOS VČETNĚ DIVIDEND VE STŘEDNĚDOBÉM OBDOBÍ.....	39
TABULKA 8: DIVIDENDA NA JEDNU AKCI VE STŘEDNĚDOBÉM OBDOBÍ.....	39
TABULKA 9: SPOLEČNOSTI VYPLÁCEJÍCÍ DIVIDENDU.	40
TABULKA 10: NÁKUP AKCIÍ V DLOUHODOBÉM OBDOBÍ	41
TABULKA 11: PRODEJ AKCIÍ SPOLEČNOSTÍ V DLOUHODOBÉM OBDOBÍ.....	42
TABULKA 12: VÝNOS VČETNĚ DIVIDEND VE DLOUHODOBÉM OBDOBÍ	43
TABULKA 13: DIVIDENDA NA JEDNU AKCII V DLOUHODOBÉM OBDOBÍ	43
TABULKA 14: DIVIDENDA ZA JEDNOTLIVÉ ZKOUMANÉ ROKY U VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ	44
TABULKA 15: NEJVYŠŠÍ DIVIDENDA PRO JEDNOTLIVÉ SPOLEČNOSTI.....	45
TABULKA 16: SHRUTÍ INVESTOVÁNÍ ZA VŠECHNA OBDOBÍ	46

Seznam zkratek

CZK Česká koruna

ČNB Česká národní banka

USD Americký dolar

TWD Nový tchajwanský dolar

KRW Jihokorejský won

ÚVOD

Tématem této bakalářské práce je investování do akcií technologických společností. Jednotlivci nebo společnosti by měli být před začátkem investování seznámeni s podstatou a fungováním kapitálových trhů, znát všechna specifika. Investování do akcií začíná převážně uvažováním o výši zisku, ale výnos nemusí být vždy zaručený. Aby investor předešel možným ztrátám, měl by se obrátit na specializované finanční poradce, zprostředkovatele, anebo jiné konzultanty, kteří působí na finančním trhu, aby předešel riziku a podcenění důsledků.

Tato práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část začíná historií akciových trhů ve světě a v České republice. Dále jsou popsány akcie a druhy akciových trhů. Další část je věnována burzám cenných papírů, nejprve jejich teoretická část, později jsou popsány jednotlivé burzy ve světě a v České republice. Teoretická část této bakalářské práce je zakončena popisem všech účastníků trhu a dividend.

V praktické části je nejdříve představeno deset významných mezinárodních technologických firem. Konkrétně jde o tyto společnosti – Amazon, AMD, Apple, Foxconn, Google, Intel, Microsoft, Nvidia, Samsung a Tesla. Za pomoci modelových příkladů byly provedeny investiční záměry, které byly rozděleny dle časového období. Pro každé časové období je zde znázorněna nákupní a prodejní cena jednotlivých akcií, výnos z těchto akcií a také dividendy u společností, které ji vyplácely. Posledním dílem praktické části je doporučení pro investory, kde je uvedeno, které časové období by bylo pro investora nejvhodnější, jaké společnosti zvolit do jednotlivých období a také doporučení o diverzifikaci portfolia a pohybu měnových kurzů.

Cílem práce je investování do akcií technologických společností za podpory modelových portfolií, které jsou vyhodnoceny, analyzovány a komparovány z hlediska času včetně uvedení doporučení pro investory na základě dosažených investičních výsledků.

1. AKCIOVÉ TRHY

Akciové trhy jsou součástí finančních trhů. Na akciových trzích se obchoduje s akciemi, které jsou cennými papíry. Cenné papíry jsou jednou z částí kapitálu společnosti. Akciový trh se dělí na primární a sekundární. Primární trh je spojen s vydáváním nových akcií takzvanou emisí. Společnosti na primárním trhu se snaží obstarat finanční prostředky pro svůj základní kapitál. Na druhé straně trhu stojí osoby, které jsou ochotné uvolnit své peněžní zdroje pro akciovou společnost na základě nákupu akcií vydávaných společností. Sekundární trh je určený pro obchodování již vydaných akcií. Na trhu dochází k prodeji a nákupu mezi jednotlivými osobami a společnostmi. Obchodování na sekundárním trhu je burzovní nebo mimoburzovní. Pro obchody na burze je povinnost využít specializovaných obchodníků na rozdíl od mimoburzovních obchodů, kde není povinnost využít obchodníka.

1.1 HISTORIE AKCIOVÝCH TRHŮ

S postupným rozvojem obchodního podnikání v italských obchodních městech (Janov, Benátky nebo Milán) došlo zejména ve 14. století. K většímu rozvoji akciových společností dochází od počátku 17. století. Akciová forma obchodování začíná být využívána převážně v zámožském obchodu. „*Výraz akciová společnost se poprvé objevuje v Code de Commerce z roku 1807.*“ (Musílek, 2011, s. 35). Koncem 18. století a v průběhu 19. století se rozmohl vznik burz ve Spojených státech amerických a v několika evropských městech. Organizovaný sekundární trh byl v New Yorku vytvořen v roce 1792. Roku 1817 se americký organizovaný sekundární trh umístil na Wall Street, kde se obchodovalo od počátku trhu. „*Organizovaný sekundární trh se nejprve nazýval „New York Stock and Exchange Board“, v roce 1863 se přejmenoval na New York Stock Exchange.*“ (Musílek, 2011, s. 15)

Trhy cenných papírů v období 19. a 20. století zaznamenávají obrovský rozmach. Tento rozmach ukončila Velká hospodářská krize, která probíhala od roku 1929 do roku 1932. V 50. letech minulého století dochází za pomoci masové reklamy, dostupného finančního investičního vzdělání a zpřístupnění investování drobným investorům k obnově amerického trhu. V devadesátých letech se rozšiřoval význam informačních technologií a rozvoj internetu přinesl nové možnosti obchodování online. Tato možnost zvýšila atraktivitu akciových trhů

a růst cen akcií. Tento trend trval do roku 2000, kdy došlo k splasknutí bubliny a trh vstupoval do následujícího století poklesem.

Historie trhů v České republice

V polovině 19. století se začaly v České republice vytvářet sekundární trhy. Roku 1855 byla v Praze založena prozatímní burza. V období od roku 1871 zde probíhalo několik uzavření a opětovné otevření burzy z několika různých důvodů. Například 1. světové války, Velké hospodářské krize a druhé světové války. Po skončení druhé světové války obchod na pražském burzovním trhu již nebyl obnoven.

„Teprve „sametová revoluce“ v roce 1989 otevřela cestu k renesanci tržního mechanismu a trhů cenných papírů.“ (Musílek, 2011, s. 55) Statní banka Československá organizovala prozatímní sekundární trh, který byl založen roku 1991. Fungování prozatímního sekundárního trhu bylo ukončeno zahájením obchodů na Burze cenných papírů Praha. Ta byla zapsána do obchodního rejstříku dne 24. listopadu 1992. Burzu založilo 8 československých bank přeměnou své společnosti na Burzu cenných papírů Praha. (Jílek, 2009) První transakce zde proběhla 6. dubna 1993. Od roku 2010 byla burza cenných papírů Praha převedena pod holdingovou společnost CEE Stock Exchange Group AG. Na činnost burzy dohlíží Česká národní banka.

1.2 AKCIE

Akcie jsou cenným papírem vydávaným akciovou společností. *„Tento cenný papír je spojený s právy akcionáře, který se podílí na řízení, zisku i likvidačním zůstatku společnosti.“* (Novotný, 2018, s. 27) Akcie bývají vydávány ve dvou podobách a těmi jsou listinné a zaknihované akcie. Povinnými náležitostmi akcie jsou firma a sídlo společnosti, jmenovitá hodnota akcie, označení formy, výše základního kapitálu a počtu akcií a datum emise akcií. S každým akcionářem společnosti musí společnost zacházet za stejných podmínek. (Jílek, 2009) Pro dosažení výnosu z akcie jsou dvě možnosti. První možností je dividenda, která představuje podíl z čistého zisku rozdělený a vyplacený pro akcionáře určité akciové společnosti. Druhou variantou pro dosažení výnosu z akcie je její prodej na akciovém trhu. Nákup a prodej akcií uskutečněný ve špatný čas může akcionáři přinést velké ztráty. Řada

investorů se řídí jen na základě pohybů cen akcií a díky tomu ve svém rozhodnutí zapomínají zohlednit vývoj hodnoty společnosti, která souvisí s akcií. (Gladiš, 2015)

1.3 AKCIE DLE FORMY

Akcie dle formy můžeme rozdělit na jméno nebo na majitele. Akcie na jméno jsou vydávány na jméno osoby, kterou může být právnická nebo fyzická. U tohoto druhu se uvádí adresa vlastníka. Akciová společnost má díky tomu možnost vést seznam akcionářů, do kterého si dále zapisuje formu akcie, její druh, jmenovitou hodnotu a také číselné označení. U listinné akcie na jméno je převoditelnost možná rubopisem a jejím předáním. Převod akcie společnosti je možný po zápisu změny osoby držitele akcie v seznamu akcionářů. Akcie na majitele jsou volně převoditelné. Práva akcionáře, který vlastní akcie na majitele vykonává ten, kdo jí předloží. „*Práva spojená se zaknihovanou akcií na majitele vykonává osoba vedená v evidenci zaknihovaných cenných papírů.*“ (Jílek, 2009, s. 65)

Převoditelnost akcií na jméno nelze vyloučit pouze omezit. Převod akcií na jméno může být podmíněn souhlasem, některého z orgánů akciové společnosti. Tato varianta existuje i na českém akciovém trhu, kde se obchodují tyto veřejně obchodovatelné akcie. Pro akcionáře to znamená, že nemůže akcie prodat bez souhlasu společnosti.

1.4 DRUHY AKCIÍ

Na světovém trhu se lze setkat s různými druhy akcií, které se od sebe odlišují svými vlastnostmi, různými právy spojenými s jejich vlastnictvím. Ve většině zemí bývají akcie rozlišovány na dva druhy. Prvním druhem jsou akcie kmenové a druhým druhem těchto akcií jsou prioritní.

1.4.1 Akcie kmenové

Držení kmenové akcie je spojené se třemi základními právy každého akcionáře, který danou akcií vlastní. „*Právo účastnit se valných hromad akciové společnosti, předkládat na nich návrhy a při hlasování moci uplatnit počet hlasů úměrný počtu držených akcií. Právo na odpovídající podíl ze zisku vytvořeného akciovou společností (právo na dividendy). Právo na odpovídající podíl na likvidačním zůstatku akciové společnosti.*“ (Rejnuš, 2014, s. 231)

Držitelé kmenových akcií mají právo hlasovat o záležitostech řízení akciové společnosti. Pro udržení poměrného podílu na akciové společnosti mají tito držitelé předkupní právo, při emisi nových akcií. Z hlediska svých vlastností se na světovém finančním trhu dělí na různé druhy kmenových akcií. Rozdělení kmenových akcií dle různých hlasovacích práv. První variantou dle tohoto rozdělení jsou akcie se standardními hlasovacími právy. Druhou možností kmenových akcií dle práv o hlasování jsou akcie třídy A nebo třídy B. Kmenové akcie třídy A poskytují držitelům větší hlasovací práva, než akcie třídy B.

Členění kmenových akcií dle práv jejich majitelů na dividendu. Právo na dividendu je jedno ze základních práv pro držitele kmenových akcií. Kmenové akcie mohou mít standardní výplatu dividend nebo s oddálenou výplatou dividend. Standardní kmenové akcie vyplácí dividendu na základě dosaženého zisku akciové společnosti a po rozhodnutí valné hromady. Akcie s oddálenou výplatou dividend jsou rozdílné oproti standardním akciím v tom, že nárok na výplatu dividend vzniká až za předem stanovený počet let od jejich vydání.

Kmenové akcie dle jejich vazby na základní kapitál. Všeobecně bývají akcie s nominální hodnotou, ale na světě existují jiné druhy akcií, které nemají svojí nominální hodnotu. Označení těchto akcií, které nemají svojí nominální hodnotu, se nazývají na kus. Důvodem těchto akcií je omezení právních závazků akciové společnosti. *„Tyto akcie bývají nejčastěji emitovány v zemích, kde se základní kapitál společnosti nezapisuje do jednotné, státem určené evidence, ale je evidován v rámci účetní evidence akciové společnosti, která je povinně zveřejňována.“ (Rejnuš, 2014, s. 233)*

1.4.2 Prioritní akcie

Prioritní akcie jsou kombinací standardních kmenových akcií a jejich vlastností s vlastnostmi obligací. Významem těchto akcií při emitování je zvyšování kapitálu akciové společnosti bez změny poměru hlasovacích práv. Dividendy u tohoto druhu akcií bývají stanoveny pevně procentuálně z nominální hodnoty akcie, nebo dle vývoje referenční úrokové sazby. Jednou z mnoha výhod je přednostní právo na podíl při rozdělování likvidačního zůstatku a uhrazování závazků akciové společnosti. Podíl prioritních akcií nesmí překročit legislativně stanovenou maximální výši 90 % základního kapitálu.

Prioritní akcie dle dividendových práv se jejich držitelů se rozdělují na akcie s fixní dividendovou sazbou, s variabilní dividendovou sazbou, podílnické akcie, kumulativní akcie. Prioritní akcie s fixní dividendovou sazbou mají pevně stanovené dividendy, které jsou vyjádřené procentuálně z nominální hodnoty. U prioritních akcií s variabilní dividendovou sazbou se dividendy mění dle plovoucí dividendové sazby, která se odvozuje podle referenční úrokové sazby. Podílnické prioritní akcie přináší další možnosti participace na zisku akciové společnosti. Dividendy z těchto akcií jsou označovány jako dodatečné dividendy a jejich výplata probíhá až po zaplacení dividend na kmenových akciích. Kumulativní prioritní akcie přiznává právo na dodatečnou výplatu zadržovaných dividend, ještě před výplatou dividend z kmenových akcií. (Jílek, 2009)

Prioritní akcie se zvláštními druhy práv, kterou mohou být pro emitenta nebo držitele dané akcie. Mezi akcie se zvláštními právy u držitelů jsou konvertibilní prioritní akcie a kvalifikační akcie. U konvertibilních prioritních akcií mají držitelé právo na výměnu za kmenové akcie. Prioritní kvalifikační akcie mají pro držitelé zvláštní druh práva, kterým je zasedání ve správní radě dané akciové společnosti. Akcie se zvláštními právy u emitentů jsou například vypověditelné akcie, které jsou zajímavé tím, že v emisních podmínkách si emitent mohl vyhradit právo na jejich výpověď a po odkupu možnost stažení z oběhu. Dalším druhem u emitenta jsou akcie vyměnitelné za obligace, které dávají emitentovi právo po splnění všech emisních podmínek na výměnu za určené obligace. Prioritní akcie mohou být také s omezenou životností. Tyto akcie mají v emisních podmínkách předem určený termín, do kdy platí a po tomto datu je akciová společnost povinna akcie vyplatit a také stáhnout z oběhu. (Rejnuš, 2014)

Jiné druhy akcií nebo cenných papírů nahrazujících akcie. Zaměstnanecké akcie jsou prodávány zaměstnancům akciové společnosti, za lepších podmínek oproti standardním kmenovým akciím. Tyto akcie nemohou být převáděny a po ukončení pracovního poměru v akciové společnosti je majitel povinen dané akcie odprodat zpět akciové společnosti. Zatímní listy dočasně nahrazují nesplacené akcie.

1.5 DRUHY AKCIOVÝCH TRHŮ

Na primárních a sekundárních trzích se obchody rozdělují ještě do dvou typů trhů, a to na veřejné a neveřejné. Mezi těmito dvěma typy jsou určité rozdíly, a to například v tom že

obchodů na veřejných trzích se smí účastnit všichni potencionální zájemci a obchody na neveřejných trzích probíhají jako smluvní a to znamená, že cenné papíry jsou nabízeny jednomu kupci za předem dohodnutých individuálních podmínek.

1.5.1 Neveřejné trhy cenných papírů

Na tomto druhu trhů se obchody uzavírají smluvně dohodou mezi kupujícím a prodávajícím. „*Prodávající nabízí své cenné papíry buď jednomu, nebo omezenému okruhu osob.*“ (Rejnuš, 2014. s. 69) Neveřejné trhy mohou být stejně jako veřejné trhy primární, anebo sekundární. Na primárních neveřejných trzích probíhá obchod na základě předchozí domluvy emitenta s investory, kteří mají zájem o nově emitované akcie. Jednou z možných variant u tohoto druhu je, že emitent může nabídnout všechny nově emitované akcie jedné osobě, která si je koupí do svého portfolia.

Na neveřejných trzích sekundárních probíhá obchod mezi zájemcem o akcie a prodávajícím jako současným vlastníkem akcie v přímém vztahu. Obchody se uskutečňují na základě předem domluvených individuálních podmínek.

1.5.2 Veřejné trhy cenných papírů

Veřejné trhy se dělí na primární a sekundární. Pro veřejné trhy primární je zajímavé, že emitenti akcií svoje nové emise nejdříve inzerují a sledují, jak budou reagovat potencionální zájemci a zda je vliv reklamní kampaně přivede ke koupi. Druhým veřejným trhem jsou sekundární, na kterých se obchodují již dříve vydané akcie. Majitelé těchto akcií je prodávají novým vlastníkům.

Veřejné sekundární trhy mohou být organizované nebo neorganizované. Organizované trhy představují burzy nebo to také mohou být licencovaní organizátoři veřejného trhu, kteří patří k mimoburzovním. Burzy jsou součástí tržního prostředí a svou činností pomáhají k tvorbě kurzů a také se podílí na cenovém systému investičních instrumentů, které jsou na nich obchodovány. Kurzy vytvářenými burzou se řídí všechny sekundární trhy stejného zaměření, ale také i primární trhy související. Na významnějších a prestižnějších burzách se obchodují kvalitnější a světově uznávanější akcie, a to také ovlivňuje objem uzavřených obchodů na dané burze. (Rejnuš, 2014) Pouze určitá část z cenných papírů se obchoduje na organizovaných veřejných trzích, zbytek obchodů probíhá na neorganizovaných trzích pomocí bank, institucí

a soukromých obchodníků. Tento způsob obchodování lze nazvat jako prodej přes přepážku. V současné době se sjednávají obchody dvěma způsoby – prezenčně a elektronicky. Osoby, které projeví svůj zájem o koupi nebo prodej cenných papírů se domluví s bankou či jiným obchodníkem, který jim daný obchod zprostředkuje. Zprostředkovatelé těchto obchodů vybírají poplatky za zprostředkování služby.

Prezenční systém

Musílek (2011) popisuje prezenční systém jako organizované shromáždění osob, které probíhá na burzovním parketu. Na burzovním trhu musí probíhat obchody dle burzovních zákonů a pravidel. Institucionální uspořádání se liší v jednotlivých státech. Jílek (2009) tento způsob označuje jako činnost, na které zástupci členských institucí na parketu burzy nahlas vyjednávají s burzovním specialistou o koupi a prodeji akcií.

Úkolem specialisty je řídit burzovní aukci a udržet poctivý trh s cenným papírem. Specialista každý den určí otevírací cenu a poté kótuje kupní a prodejní ceny. Tyto příkazy se na parketu vyhlašují formou tzv. vyvolávání. Specialista poté uskuteční příkazy obchodníků a zároveň může předejít velkým výkyvům, v omezené míře kupuje a prodává na vlastní účet. Tento klasický aukční systém obchodování se objevuje převážně na amerických burzách NYSE, AMEX a na Tokyo Stock Exchange.

Dalším systémem prezenčního systému je systém řízený příkazy. Jedná se o transparentní trh, neboť určený titul má na burze v daném okamžiku pouze jednu cenu, která může být stanovena pouze jednou za určitý den. Nevýhodou je skutečnost, že burzovní poskytovatel nezajišťuje krátkodobou nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, proto musí být tento model vybaven cenovými limity, které omezují kolísání burzovních cen. (Musílek, 2011). Tento systém je také označován jako dávkový aukční systém. Využívá ho převážně pražská burza dvakrát denně, ráno a večer.

Decentralizované uspořádání používá systém řízený cenou. Obchodování probíhá ve stanovenou burzovní dobu průběžným způsobem. Obchod mezi investory probíhá na vlastní účet za individuálně sjednané ceny. (Jílek, 2009) Výhodou tohoto systému je vysoká krátkodobá likvidita, kterou zajišťují burzovní zprostředkovatelé, kteří vyrovnávají nerovnováhu mezi nákupními a prodejními příkazy a nevýhodou je nižší transparentnost a existence rozpětí mezi cenami.

Posledním způsobem je aukční systém. V tomto systému jsou ceny stanoveny pouze jednou za den za principu největšího počtu uzavřených obchodů. Výhodou tohoto systému je vysoká transparentnost, ale neexistuje aktivní burzovní zprostředkovatel jako nevýhoda. (Musílek, 2011).

Elektronický systém

Obchody v elektronickém systému se zprostředkovávají výhradně elektronicky, prostřednictvím elektronického systému, do kterého se vkládají kupní nebo prodejní příkazy. Systém je poté automaticky vypořádá. Typickým příkladem bývá frankfurtská nebo česká burza. (Jílek, 2009) Elektronické burzy zrychlují obchodování, zvyšují transparentnost, snižují transakční náklady, přispívají k efektivnějšímu rozšiřování informací a umožňují přeshraniční propojování burzovních trhů. (Musílek, 2011).

Mezi základní patří systém řízení kvótami. Tvůrci kótují ceny, systém automaticky páruje příkazy od obchodníků. Opak od tohoto systému je systém centrální objednávkové knihy, který vůbec nepoužívá tvůrce trhu. Burzovní obchodníci zadávají své příkazy do centrální objednávkové knihy podle stanovených pravidel a počítačový systém automaticky vytváří ceny na principu maximalizace burzovních transakcí. Zároveň Jílek (2009) doplňuje, že tento systém se využívá převážně na tokijské nebo londýnské burze.

Obchodování na burzách je vysoce organizovanou formou a vyžaduje zvláštní specifika:

- oboustranná aukce – tento způsob umožňuje všem účastníkům měnit průběžně nákupní i prodejní příkazy i počet kusů,
- zvláštní povolení – k provozování burzovního obchodování je třeba mít tzv. burzovní licenci, vydávanou příslušným státním orgánem,
- stanovení druhů burzovních obchodů – burzovní licence musí obsahovat vymezení činnosti, s čím bude burza obchodovat,
- obchodované předměty – na burzách se obchodují pouze tzv. zastupitelné předměty nebo zastupitelné cenné papíry, obchodované předměty se na burzách fyzicky nenalézají,
- nejnižší přípustné obchodovatelné množství – určuje v jakých minimálních množstvích objemech lze sjednávat obchody,

- přesné určení času a místa burzovního obchodování – musí být předem určený burzovní kalendář,

Přesně vymezený okruh osob – každá burza má stanoveny předpisy pro určení institucí a osob, tzv. přímí účastníci trhu. Jedná se o obchodníky, kteří zastupují firmy nebo burzovní zastupitele.

1.6 BURZY CENNÝCH PAPÍRŮ

„Představují organizované sekundární trhy cenných papírů, na nichž se obchoduje s již dříve vydanými veřejně obchodovatelnými cennými papíry.“ (Rejnuš, 2014, s. 124). První obchody v České republice se uskutečnily prostřednictvím Burzy cenných papírů Praha, a. s. v roce 1993. Burza cenných papírů Praha a. s. je založena na členském principu, přičemž oprávnění k obchodování mají pouze její členové a Česká národní banka a Ministerstvo financí ČR. Člen burzy je oprávněn na této burze obchodovat pouze za situace, že je zároveň členem Garančního fondu burzy. Členění burz z hlediska časové prodlevy ve vypořádání obchodů. Jedná se o délku časové prodlevy mezi okamžikem uzavření obchodu a termínem vypořádání.

Podle tohoto kritéria se rozlišují:

- burzy promptní
- burzy termínové.

1.6.1 Burzy promptní

Na těchto burzách probíhá uzavírání obchodů v krátkých časových odstupech. Charakteristické je pro tyto burzy, že na nich nakupují a prodávají pouze ti, co chtějí uskutečnit obchod.

1.6.2 Burzy termínové

Na rozdíl od promptních burz probíhá uskutečnění obchodů se značným odstupem od jejich uzavření. *„Okamžikem uzavření obchodu vzniká kontrakt, s nímž je až do okamžiku jeho vypořádání možno na téže burze ještě dále obchodovat.“* (Rejnuš, 2014, s. 126)

Termínové burzy se dále rozlišují na:

- burzy obchodující termínové kontrakty typu „futures“;
- burzy opční.

1.6.3 Akciové burzy ve světě

Americké burzy

Americký akciový trh patří mezi největší a nejpřísněji regulovatelný. Americké burzy mají nejvyšší likviditu.

Newyorská akciová burza

Je nejznámější akciovou burzou na světě. Vznikla v roce 1792, kdy několik obchodníků v Manhattanu se sešlo a sepsalo Buttonwoodskou dohodu, v které se zavázali pravidelně se scházet a obchodovat s cennými papíry, v roce 1863 se burza přejmenovala na New York stock Exchange. (NYSE). Nejprve se na ní obchodovalo s akciemi bank a pojišťoven a s dluhopisy. V říjnu roku 2021 zde bylo registrováno asi 2 400 společností a obchoduje i s některými zahraničními akciemi. Za jeden den se zde v průměru uskuteční asi 2 miliony obchodů s akciemi. Členství zde je omezené na 1366 členů, ale členství je možné pronajmout nebo koupit od členů.

American Stock Exchange

NYSE v roce 2008 oznámili fúzi s AMEX se sídlem v New Yorku. Dnes je druhou největší burzou v USA. Obchoduje se zde zejména s akciemi malých a středních podniků. Pokud dosáhnou větší kapitalizace tak přecházejí na NYSE. V současnosti se obchoduje hlavně s opcemi, fondy a dluhopisy. (Rejnuš, 2014)

National Association of Securities Dealers Automated Quotations (NASDAQ).

Jedná se o výhradně elektronický trh, založený na formalizaci obchodů makléřů po telefonu. Tento systém snižuje rozpětí mezi kupní a prodejní cenou, které zajišťovalo makléřům vysoké zisky. Dnes je zde registrováno téměř 3 900 společností z 39 zemí z celého světa. Počet obchodníků na trhu není omezen. (Nasdaq,2022)

Regionální akciové burzy

V USA existují i regionální burzy, např. Bostonská burza, Chicagská akciová burza, Philadelphská burza. (Rejnuš, 2014)

OTC trh

Jedná se o trh investorů, kteří obchodují mezi sebou bez využití dalšího prostředníka na vlastní účet. Jednou z výhod při obchodování na OTC trhu je, že obchody nemají přesně stanový čas jako je například u burz.

Japonské burzy

Tokyo stock Exchange (TSE)

Zajímavostí je, že do roku 1999 používala TSS pouze burzovní parket, nyní se veškeré obchody realizují elektronicky. (Rejnuš, 2014) Má pouze 118 členů. Burza využívá dva indexy TOPIX a Nikkei225. Přestože je TOPIX hlavním indexem, který obsahuje všechny obchodované společnosti burzy tak se převážně používá index Nikkei 225, který dle názvu obsahuje 225 vybraných společností.

Evropské burzy

Londýnská akciová burza (LSE)

Burza byla založena roku 1801 a má dva trhy – hlavní a alternativní investiční trh. Na londýnské burze lze obchodovat i s akciemi např. České spořitelny. Indexem londýnské burzy je FTSE 100, který obsahuje 100 největších společností burzy.

Frankfurtská akciová burza

V Německu je velmi segmentovaný trh. Existuje zde spousta regionálních trhů. Největší německou burzou je Frankfurter Wertpapierbourse. (Rejnuš, 2014). Burza má 450 členů, kterými jsou banky a obchodníci s cennými papíry.

NYSE Euronext

Má sídlo v Nizozemí, vznikla v roce 2000 fúzí amsterdamské, bruselské a pařížské burzy. V roce 2007 vznikla holdingová společnost NYSE Euronext.

1.6.4 Burzy v ČR

V České republice jsou pro obchodování s akciemi zřízeny dvě burzy a těmi jsou Burza cenných papírů Praha, a. s., a druhou je burza RM-Systém, česká burza cenných papírů, a. s. Zde se setkávají emitenti, kteří shání finanční prostředky s investory, kteří své volné finanční prostředky nabízejí emitentům. Obchodování na burzách pro fyzické osoby zajišťují obchodníci s cennými papíry se, kterými fyzická osoba uzavře smlouvu. Obchody mohou být skrze

obchodníka uzavírány např. po telefonické dohodě, osobně nebo také pomocí aplikace obchodníka. Obchody na burzách většinou bývají zpoplatněny poplatkem za zprostředkování.

Burza cenných papírů Praha a. s.

Burza cenných papírů Praha byla založena v roce 1871. Obchodovalo se zde s cennými papíry a komoditami. Kvůli druhé světové válce a komunistickému režimu byla burza obnovena až v roce 1993 po téměř padesátileté přestávce. Burza cenných papírů Praha je právnickou osobou, akciovou společností dle zvláštního ustanovení a dceřinou společností Burzy cenných papírů Vídeň. Obchodovat na burze smí jen licencovaní obchodníci členové burzy, kterých je v současné době 18 z toho dva jsou Česká národní banka a Ministerstvo financí ČR. (Burza cenných papírů Praha a. s., 2022) Obchodování zde probíhá online formou.

RM-Systém, česká burza cenných papírů Praha

Obchodování zde probíhá od 24. května 1993. Působení je schváleno Českou národní bankou. Na tomto trhu lze provádět obchody s nejvýznamnějšími českými akciemi, ale i s několika zahraničními společnostmi. RM-Systém umožňuje obchodování některých akcií, které pražská burza neobchoduje např. Pražská energetika. (RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s., 2008) Výhodou RM-Systému je, že akcionáři zde mohou obchodovat bez obchodníků cenných papírů. Další výhodou jsou obchody v českých korunách i u zahraničních akcií.

1.7 ÚČASTNÍCI OBCHODŮ

Účastníky obchodů na trzích jsou jednotlivci, makléři, banky a investiční společnosti. Tito účastníci se mohou burzovních obchodů účastnit pasivně, např. jako burzovní zapisovatelé nebo aktivně jako tvůrci trhů. Jedná se o přímé účastníky. O nepřímé účastníky se jedná v případě elektronických burz.

1.7.1 Investiční společnosti

Investiční společnosti jsou právnickými osobami, které vykonávají funkci na základě přidělené licence. Mezi základní funkce investiční společnosti patří:

- funkce obhospodařovatele – společnost má povolení obhospodařovat majetek investičních nebo podílových fondů;

- funkce administrátora – společnost má povolení provádět administrativní činnosti fondů, např. právní služby, vyřizování reklamací apod.;
- další funkce – současně může provádět úschovu a správu investičních nástrojů a přijímat a vydávat pokyny, spravovat majetek zákazníků na základě uzavřených smluv.

Investiční společnosti bývají dceřinými společnostmi obchodních bank a jsou většinou akciovými společnostmi. (Rejnuš, 2014)

Podmínkou investiční společnosti je vlastnictví počátečního kapitálu ve výši min 125 000 EUR. (Veselá, 2019)

1.7.2 Investiční konzultanti

Úkolem investičních konzultantů je vkládání peněz svých klientů do cenných papírů, kteří očekávají výnosnost na základě úroků nebo dividend. Jedná se o profesionální poradce, které si za své služby účtují poplatky. (Graham, 2007). Toto individuální poradenství by mělo přímo nebo nepřímo směřovat k nákupu, prodeji cenných papírů. Mělo by být přizpůsobené potřebám zákazníka, proto konzultant by měl mít veškeré informace o zákazníkovi, doplňuje Veselá (2019).

1.7.3 Finanční služby

Finanční služby jsou organizace, které svým předplatitelům zasílají přehledy o stavu a vyhlídkách ekonomiky. Jedná se o zprávy z průmyslu, informace o pohybech na trzích cenných papírů a jeho prognózy. Některé společnosti provozují nejen konzultantskou činnost, ale fungují také jako investiční fond. (Graham, 2007).

1.7.4 Finanční poradci

Rozdíl mezi bohatými a chudými lidmi v současné době stále roste. Proto většina bohatých lidí obrací na finanční poradce. Klient platí svému poradci buď přímo, nebo nepřímo. Finanční poradce nabízí klientovi takové investování nebo kontrakt, který je výhodný pro finanční instituci a dotyčný poradce z něho má provizi. (Jílek, 2009).

1.7.5 Poradenství makléřských firem

Největší množství informací se dostává k veřejnosti prostřednictvím makléřů. Jedná se o členy Newyorské burzy nebo jiných burz, kteří provádějí nákupy a prodeje akcií za provizi. Všechny makléřské společnosti zároveň provozují statistické nebo analytické oddělení, které odpovídá na dotazy klientů a stanovuje jim nákupní a prodejní doporučení.

Investor dostává rady z makléřské firmy prostřednictvím dvou druhů zaměstnanců:

- klientský broker – osoba s velkou znalostí cenných papírů, je řízen obchodním řádem. Jeho úkolem je získat provizi a spekulativním způsobem přesvědčit klienta k investování
- finanční analytik – osoba, která zpracovává podrobné studie jednotlivých cenných papírů, vytváří srovnání akciových titulů v jednotlivých oborech a formuluje atraktivitu různých druhů akcií a obligací. Zákazník může zvolit formu přímého jednání s analytikem nebo prostřednictvím makléře. (Graham, 2007).

Rejnuš (2014) dodává k brokerským společnostem, že tyto společnosti provádí obchody pouze na příkaz svých klientů, neobchodují na svůj účet, ale jsou pouze zprostředkovatelé obchodu, za který dostávají provizi.

Certifikát CFA

Od roku 1963 je udělován finančním analytikům profesionální certifikát s oficiálním titulem – Certifikovaný finanční analytik. Je udělován v praxi zkušeným odborníkům, kteří složí požadované zkoušky a splní požadavky způsobilosti. Tyto požadavky se převážně týkají analýzy cenných papírů a řízení portfolia. Certifikát má sloužit ke zvýšení úrovně finančních služeb a služeb finančních analytiků.

„Benjamin Graham byl jednou z klíčových postav při založení programu CFA.“
(Graham, 2007, s. 233).

1.7.6 Dealerské společnosti

Tyto společnosti většinou vlastní větší kapitál, což jim umožňuje provádět obchody s investičními instrumenty vlastním jménem a na svůj účet. Drží velkou zásobu určitých cenných papírů. Zisky dosahují z poplatků za poskytované služby, ale i z rozpětí mezi nákupní

a prodejní cenou. Další službou je vykonávání zprostředkování investičních služeb, např. uvádět emitované cenné papíry na primární trhy, uschovávat, obhospodařovat a provádět veřejné dražby cenných papírů. Jejich rozsah činností je dán působností státu, na kterém dealerská společnost působí. (Rejnuš, 2014).

1.7.7 Investiční bankéři

Investiční banky se podílejí na vzniku, úpisu a prodeji emisí nových akcií nebo obligací na trhu. Úpis představuje záruku banky ve prospěch emitující společnosti, že budou prodány všechny cenné papíry. Investiční bankovníctví hraje velkou roli při generování nového kapitálu při rozvoji průmyslu. Záleží na investorovi, zda bude věnovat pozornost radám a doporučením od investičního bankéře nebo zda zvolí radu jiného kvalifikovaného poradce. (Graham, 2007)

1.7.8 Ostatní poradci

Bankéř nemusí být vždy erudovaných odborníkem v oblasti cenných papírů, ale měl by mít alespoň nějaké zkušenosti. V České republice bývá zvykem obracet se s žádostí o rady u svých příbuzných a známých. (Graham 2007).

1.8 DIVIDENDY

Dividendy jsou formou vyplácení podílů na zisku. (Jílek, 2009) Investoři před koupí akcií předem zvažují předpovědi. Pokud je velký růst dividend, může cena akcií růst a zároveň pokud je očekávání k budoucím dividendám snižující, ceny akcií klesají. O výši dividendy rozhodují akcionáři v hlasování na valné hromadě. Dle dobrého zvyku ve firmách, by měla celková výše výplaty dividend akcionářům být nejméně jedna třetina čistého zisku. Většinou se vyplácejí akcionářům jednou ročně, pololetně nebo čtvrtletně. I přestože je podnik ziskový, může vedení nabídnout valné hromadě, tzv. zadržení zisku, a to většinou z důvodu investování společnosti v budoucnosti, což může akcionářům přinést prospěch. Dividenda ve většině případů je vyplacena ze zisku za minulý rok, ale může být vyplacena i z nerozděleného zisku minulých let. (RM-SYSTÉM, česká burza cenných papírů a.s., 2008) Dividenda není pro akcionáře nárokovou složkou držby akcií, ale nárok na výplatu dividend akcionáři vzniká v okamžiku, když akcionář drží svou akcii v rozhodný den. Pokud se stane, že podnik zisk

nezadrží a dividendy vyplatí, může se dostat do dluhových obtíží a bude nucen si vypůjčit cizí prostředky. Toto rozhodnutí je vždy na vedení akciové společnosti. (Jílek, 2009).

RM-systém vznikl přeměnou z organizovaného trhu na standardní burzu. Je zaměřen převážně na drobné a střední investory. (Veselá, 2019) Dividendovou politikou se rozumí finanční rozhodnutí, které přesně vymezuje, jaká část zisku by mohla být vyplacena v podobě dividend a jaká část bude zadržena ve společnosti. (Veselá, 2019)

Nabývání vlastnictví akcií lze dvěma modely:

- k převodu vlastnictví zaknihované akcie dochází ihned při uzavření smlouvy o prodeji akcie. Tento model je používán převážně v USA a Velké Británii;
- k převodu vlastnictví zaknihované akcie dochází při zápisu na účet vlastnictví v evidenci, která je v daném státě upravená zákonem. Tento model je využíván převážně v Německu, Francii a České republice. (Jílek, 2009)

1.8.1 Dividendy v České republice

V České republice je evidence zaknihovaných cenných papírů upravena zákonem č. 265/2004 Sb. o podnikání na kapitálovém trhu (§ 91 až 115). Podle tohoto zákona č. 265/2004 Sb. § 96 odst. 1 se převádí zaknihovaný investiční nástroj na nového vlastníka a k převodu vlastnictví dochází v okamžiku zápisu na účet zákazníků. Tyto účty eviduje Středisko cenných papírů.

Mateřské společnosti v České republice si nechávají vyplácet dividendy od svých dceřiných společností. Mezi firmy s nejvyšší částkou vyplacených dividend patří např. ČSOB, Česká spořitelna, ČEZ, O2, Komerční banka, Škoda Auto, Plzeňský prazdroj nebo Philip Morris. Například společnost O2, Philip Morris svým akcionářům vyplácí stabilně dividendu vyšší než 6,5% tržní hodnoty ceny akcie.

1.8.2 Dividendy v EU

Obchodování s akcemi a dividendami je stanoveno směrnicí EU: „*Directive 2007/36EC of the European parliament and of the Council of 11 July 2007 on the exercise of certain rights of shareholders in listed companies.*“ (Jílek, 2009, s., 33).

Podle této směrnice si má každá členská země EU stanovit den záznamu. Tímto dnem je dle Směrnice určitý den před konáním valné hromadě. Pokud osoba drží akcie ke dni zápisu,

je poté oprávněna se zúčastnit hlasování na valné hromadě. Dle směrnice musí být stejný den záznamu shodný pro všechny podniky. Den záznamu nemůže předcházet konání valné hromady o více než 30 dnů a mezi konáním valné hromady a dne záznamu musí uběhnout alespoň 8 dnů. Zavedením dne ex-dividendy v České republice i ve světě má vliv na jednorázovou změnu akcie, dochází k poklesu ceny akcie právě o hodnotu dividendy:

- u prvního modelu – v den ex-dividendy;
- u druhé modelu – v třetí pracovní den před dnem dividendy.

1.8.3 Dividendová výnosnost

Tento pojem znamená podíl hrubých dividend za určitý rok a tržní kapitalizace podniku. Hrubé dividendy jsou čisté dividendy plus daň, tržní kapitalizace je součin počtu akcií podniku a jejich aktuální tržní ceny. (Jílek, 2009). Ukazatel se používá pro porovnání s úrokovými mírami dluhového trhu a slouží především pro předpovědi na budoucí rok. Takto publikované dividendové výnosnosti se mohou lišit. Pokud je dividendová výnosnost vysoká, může to signalizovat, že akcie jsou podceněné, a tudíž nelze očekávat vysoké dividendy v budoucnosti a naopak.

1.8.4 Veřejné obchodování s akciemi

Ve většině zemí, včetně České republiky mají společnosti povinnost nové akcie nejprve nabídnout stávajícím akcionářům, poté jiným investorům po souhlasu všech akcionářů, v České republice schvaluje valná hromada – toto právo je také označováno jako „emisní právo“ (Jílek, 2009, s. 35).

Veřejné obchodování nutí vedení akciových společností k pravidelné výplatě dividend v co nejvyšší částce. Tímto veřejně poskytují informace o své finanční skutečnosti. Důvodem je například získání dodatečných prostředků na nové investiční projekty nebo financování dluhu. Výše zisku podniku, na základě, které může podnik vyplácet dividendy svým akcionářům je měřena podle ekonomických indexů – ziskové výnosnosti ROA a ROE a výnosnosti kapitálu, která určuje, jaká je výnosnost investovaného kapitálu a výnosnosti aktiv, který ukazuje podíl zisku po zdanění a aktiv společnosti.

2. PŘEDSTAVENÍ ZKOUMANÝCH SPOLEČNOSTÍ

Praktická část této bakalářské práce se zabývá investováním do akcií vybraných technologických společností. Do výběru je vybráno deset veřejně známých mezinárodních společností převážně ze zahraničí. Nejprve jsou jednotlivé firmy stručně představeny.

Zvolenými společnostmi jsou tyto: **Amazon, AMD-Advanced Micro Devices, Apple Inc., Foxconn, Google, Intel, Microsoft, Nvidia, Samsung, Tesla**

AMAZON

Společnost Amazon založil Jeff Bezos roku 1994 v garáži ve státu Washingtonu. Bezos volil název společnosti dle stejnojmenné jihoamerické řeky a předního umístění v abecedních seznamech. Amazon začínal pouze s prodejem knih a chtěl se stát největším knihkupectvím na světě. Roku 1998 se prodej rozšířil o sortiment hudby a filmů a společnost začíná zvyšovat svůj dosah i v Evropě. Bezos nikdy nezapomněl na původní knižní směr své firmy, a proto v roce 2007 představil elektronickou čtečku Kindle. Společnost zaměstnává více než 500 000 zaměstnanců ve více než 30 zemích po celém světě. „Mezi další služby Amazonu patří Prime Now, nabídka Amazon Prime, která členům Prime umožňuje odbavit základní položky s doručením za jednu hodinu nebo za dvě hodiny.“ (Amazon, 2022)

AMD-ADVANCED MICRO DEVICES

Společnost AMD založil 1. května 1969 zakladatel Jerry Sanders spolu se 7 společníky v kalifornském městě Sunnyvale. Firmě se podařilo získat počáteční kapitál do září téhož roku, který společnost potřebovala na začátek výroby produktů. Společnost na začátku dalšího roku zaměstnávala 53 zaměstnanců a měla 18 výrobků, ale bez poptávky na tyto výrobky. Od roku 1972 se akcie této společnosti začaly obchodovat na burze. Poté získala licenci od společnosti Intel na výrobu jeho obvodů. Šest let po založení již společnost vyrábí přes 200 produktů z toho jich je 49 vlastních. Uvedení svého prvního vlastního procesoru AMD proběhlo roku 1991. Jedním z velmi významných momentů se stal v roce 2006 odkup výrobce grafických karet ATI Technologies za 5,5 mld. dolarů. Ke konci roku 2021 firma zaměstnávala 15 500 zaměstnanců. (oTechnice.cz, 2022)

APPLE INC.

Společnost Apple byla založena 1. dubna 1976 v americkém městě Cupertino třemi zakladateli Stevem Jobsem, Stephanem Wozniakem a Ronaldem Waynem, který po 12 dnech ze společnosti odstoupil za 800 dolarů. Společnost vstupuje na burzu roku 1980 a její hodnota byla oceněna na 1,8 miliardy dolarů. Roku 1985 Jobs odstupuje ze společnosti z důvodu prohraného boje s generálním ředitelem Sculleym. Po koupi firmy NeXT od Steva Jobse se po čase Jobs stává prozatímním CEO společnosti. V roce 2000 se Jobs ujímá pozice generálního ředitele, ale také je ředitelem společnosti Pixar.

V roce 2006 byl představen MacBook Pro, který se stal profesionálním stolním počítačem. O rok později vychází první iPhone, který slavil úspěch s prodeji přes 6 milionů kusů za první rok. V průběhu roku 2011 Steve Jobs rezignuje na pozici ředitele a téhož roku umírá. Novým ředitelem se stává Timothy Donald Cook. (macpodpora.cz/apple-historie, 2022)

FOXCONN

Společnost Foxconn založil v roce 1974 Terry Gou. Foxconn je největším výrobcem elektroniky a počítačových součástek, které vyrábí pro ostatní společnosti. Firma využívá svých odborných znalostí v oblasti cloud computingu, umělé inteligence a svou působnost rozšířila i do vývoje elektrických automobilů. Společnost Foxconn má několik dceřiných společností a jednu z nich také v České republice. Dceřiná společnost Foxconn CZ byla založena v roce 2000. V současné době má české zastoupení dva výrobní závody v Pardubicích a Kutné hoře. Roku 2017 společnost rozšířila svoje portfolio o zdravotnické potřeby. (foxconn.cz, 2022)

GOOGLE

Zakladateli se stali Larry Page a Sergey Brin v roce 1995. Na počátku byl nápad, jak zpřesnit strojové vyhledávání na webu. Jejich cílem bylo vytvořit vyhledávač, který dokáže přesně pochopit, co uživatel myslí a nabídnout mu přesně to co hledá. V roce 1998 vznikl první vyhledávač BackRub, později pojmenován Google. Kromě internetového vyhledávače Google Chrome spustil Google emailovou službu Gmail a v roce 2006 se zrodil mapový server Google Maps a od tohoto data patří pod hlavičku Google také YouTube. Dalším velkým projektem společnosti je Google překladač. (Fzone.cz/google, 2022)

Do roku 2001 byl výkonným ředitelem pověřen Eric Schmidt. Larry Page se stal prezidentem pro produkty a v současnosti opět zastává funkci výkonného ředitele. Jeho jmění je 23 miliard dolarů a patří do prvních dvaceti nejbohatších mužů světa.

INTEL

Společnost Intel je americkou nadnárodní firmou zabývající se výrobou procesorů a jiných polovodičových součástek. Firma byla založena roku 1968 dvěma zakladateli Robertem Noycem a Gordonem Moorem. V současné době má společnost sídlo v kalifornském městě Santa Clara, které patří do oblasti Silicon Valley. Procesor s označením x86 napomohl k fenoménu osobního počítače. Procesor, který nahrazoval verzi x86 se stal procesor Pentium. Ten vznikl ve 4 verzích. V roce 2008 společnost uvádí dvě nové platformy procesorů. V roce 2017 překonal tržby společnosti Intel její konkurent Samsung Electronics. Společnost v roce 2021 zaměstnávala cca 121 000 lidí. (aktualne.cz/intel, 2022)

MICROSOFT CORPORATION

Největší softwarová společnost ve světě na trhu operačních systémů a kancelářských aplikací založili v prosinci 1974 dva spolužáci v Seattlu, Bill Gates a Paul Allen. Obrat již v roce 1978 překročil částku 1 mil. dolarů. Po podpisu smlouvy se společností IBM, měl Microsoft dodávat nový systém do osobních počítačů. Díky operačnímu systému MS-DOS (Microsoft Disk Operating System) je tato smlouva považována za „obchod století“, která udělala z Billa Gatese a Paula Allena nejbohatší lidi na světě. Téhož roku společnost zveřejnila vývoj nového operačního systému Windows. Tato verze zaznamenala neuvěřitelný úspěch po celém světě, během půl roku se prodalo sedm milionů kopií.

V roce 2000 se Bill Gates vzdal role výkonného ředitele firmy a na jeho místo nastoupil Steve Ballmer. Sídlo je v Redmondu a v pobočkách po celém světě společnost zaměstnává více než 78 tisíc zaměstnanců. „Česká pobočka byla založena v roce 1992.“ (Kurzy.cz/microsoft-corp. Akcie Microsoft Corp. Aktuálně-akcie online, 2019)

NVIDIA

Společnost NVIDIA byla založena roku 1993 Jensenem Huangem, Chrisem Melachowskym a Curtisem Priem. Sídlo má firma ve městě Santa Clara v oblasti Silicon Valley

ve státě Kalifornie. První svůj produkt uvedla společnost v roce 1995. Nvidia oznámila v roce 1999 veřejnou nabídku akcií za 12 dolarů. Společnost vyrábí grafické čipy a procesory pro počítače a konzole. NVIDIA patří k největším a nejuznávanějším výrobcům v tomto odvětví a prakticky ovládá trh s virtuální grafikou. V roce 2007 se firma stává společností roku dle časopisu Forbes. (Nvidia.com/en-us/about-nvidia, 2022) Společnost zaměstnává přibližně 22 500 zaměstnanců.

SAMSUNG

Samsung patří mezi největší společnosti v Jižní Koreji. Skládá se z množství mezinárodních společností, nejvýznamnější je Samsung Electronics, Samsung Heavy Industries a Samsung Engineering a Construction. V roce 2020 se stala firma na základě ocenění jedničkou v kategorii bezdrátové kategorie. Na trh byly představeny telefony Galaxy S20 s úplnou 5G konektivitou. Kromě mobilních telefonů, IT technologií firma vyniká ve výrobě polovodičových čipů, LCD panelů, ale i televizorů, chladniček a automatických praček. V korejském Pchjongtcheku byla nově zahájena výroba 16Gb paměti LPDDR5 DRAM. Cílem firmy je stát se nejetičtější firmou na světě, uplatňování globálního etického kodexu a transparentního přístupu k zaměstnancům. (Koutský, 2017), (Samsung.com, 2022).

TESLA MOTORS

Historie Tesly je počítána od roku 2003. Pár inženýrů Martin Eberhar a Marc Tarpenning založili automobilku Tesla Motors. Název společnosti je poctou Nikolu Teslovi. Pro začátek výroby začali hledat investora a oslovili Elona Muska.

Elon Musk se stal v roce 1999 spoluzakladatelem platební společnosti PayPal. V roce 2002 založil kosmickou společnost SpaceX a v roce 2004 investoval do společnosti Tesla a stal se jejím produktovým architektem. Svůj podíl neustále navyšoval a v současnosti je největším akcionářem a od roku 2008 CEO. Tesla Motors byla v roce 2010 zalistována na burze NASDAQ. V současnosti se automobilka Tesla Motors snaží vyvíjet hybridní a čistě elektrická auta, důvodem je tlak na snižování emisí. První zisky přišly až po 18 let existence firmy, nástupem vozu Modelu 3. Tržby Tesly v roce 2021 stouply na 53,8 miliardy dolarů a na trh uvedla téměř 1 milion elektroautomobilů. (Fdrive.cz/historie-automobilky-tesla, 2022)

3. INVESTOVÁNÍ DO VYBRANÝCH AKCIÍ ZA PODPORY MODELOVÝCH PORTFOLIÍ

Za pomoci modelových příkladů je představeno investování do akcií vybraných technologických společností. Akcie jsou mezi sebou ve stanovených časových obdobích komparovány a analyzovány. Investování probíhá z pohledu českého investora, který měl pro svůj investiční kapitál částku 500 000 Kč. Investor si tuto částku rozdělil mezi 10 zkoumaných společností dle svého uvážení. Investor svoje obchody uskutečňoval online. Investování proběhlo na třech modelových příkladech s využitím hlediska času, kde první bylo v krátkodobém období jednoho roku, a pro druhý modelový příklad, bylo zvoleno investování ve středně dobém období 4 let a poslední modelový příklad proběhl v dlouhodobém období 10 let. Investování ve všech modelových příkladech bylo ukončeno ve stejný den. Modelové příklady nezohledňují zdanění, transakční náklady a ostatní poplatky, které jsou s obchody spojené.

3.1 PŘÍKLAD INVESTOVÁNÍ V KRÁTKODOBÉM OBDOBÍ

Pro modelový příklad investování v krátkodobém období byla zvolena doba jednoho roku, po kterou akcionář držel vybrané akcie. Investor při tvorbě svého portfolia měl možnost vložit do všech společností v součtu maximálně částku 500 000 Kč. Při nákupu, prodeji akcií a výplatě dividend v cizí měně byla tato částka převedena na české koruny dle kurzu stanového ČNB v den uskutečnění. Datum pro nákup akcií zvolil investor na 16. března 2021 a datum pro prodej 15. března 2022. (ČNB, 2022)

Devizové kurzy v den nákupu akcií 16. března 2021 byly stanoveny ČNB:

100 KRW = 1,945 CZK 100 TWD = 77,579 CZK USD = 21,973 CZK

Devizové kurzy v den prodej akcií 15. března 2022 byly stanoveny ČNB:

100 KRW = 1,820 CZK 100 TWD = 79,550 CZK USD = 22,623 CZK

V tabulce č. 1 jsou uvedeny nákupní ceny za jeden kus akcie, počet nakoupených akcií a celková investice do společností ke dni 16. března 2022.

Tabulka 1: Nákup akcií společností v krátkodobém období

Název společnosti	Nákupní cena za 1 ks CZK	Počet kusů při nákupu	Celková investice do společnosti
Amazon	67 566,10	1	67 566
AMD	1 818,27	27	49 093
Apple	2 759,15	18	49 665
Foxconn	56,94	878	49 996
Google	44 538,39	1	44 538
Intel	1 423,41	35	49 819
Microsoft	5 223,20	9	47 009
Nvidia	11 681,95	4	46 728
Samsung	1 610,46	31	49 924
Tesla	14 873,08	3	44 619
Celkem			498 957

Zdroj: Vlastní zpracování

Z vybraných 10 společností měla nejvyšší hodnotu jedné akcie v den nákupu dle tabulky č.1 společnost Amazon s částkou 67 566,10 CZK a druhou nejvyšší hodnotu za jednu akci měla firma Google stanovenou na částce 44 538,39 CZK. Naopak nejnižší hodnotu jedné akcie v den nákupu měla společnost Foxconn za 56,94 CZK a druhou Intel v hodnotě 1 423,41 CZK. Nejvyšší počet kusů akcií 878 bylo u společnosti Foxconn díky nízké nákupní ceně. Z důvodu vysoké ceny akcií společností Google a Amazon investor zakoupil nejnižší počet akcií u těchto firem. Investor do svého portfolia nakoupil akcie v celkové hodnotě 498 957 CZK

V tabulce č. 2 jsou uvedené prodejní ceny za jeden kus akcie, výnos z prodeje všech nakoupených akcií jedné společnosti a celkový výnos z prodeje akcií.

Tabulka 2: Prodej akcií společností v krátkodobém období

Název společnosti	Prodejní cena za 1 ks CZK	Výnos z prodeje celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	66 677,45	66 677,45	-1,32
AMD	2 473,37	66 781,06	36,03
Apple	3 508,60	63 154,82	27,16
Foxconn	49,88	43 792,75	-12,41
Google	61 591,34	61 591,34	38,29
Intel	1 013,74	35 480,78	-28,78
Microsoft	6 496,19	58 465,75	24,37
Nvidia	5 197,18	20 788,73	-55,51
Samsung	1 286,74	39 888,94	-20,10
Tesla	18 141,16	54 423,47	21,97
Celkem		511 045,09	2,42

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě výše uvedené tabulky č. 2, která ukazuje výnos z prodeje akcií za krátkodobé období měla nejvyšší zisk společnost Google a to 38 %. Dalšími společnostmi, které vykazovaly zisk bylo AMD ve výši 36 %, Apple s necelými 28 %, Microsoft se skoro 24,5 % a poslední firmou, která dosáhla zisku byla Tesla okolo 22 %. Naopak společností s nejvyšší ztrátou byla firma Nvidia se skoro 56 % následovanou Intelem, který měl taktéž ztrátu přibližně 29 %. Po prodeji všech akcií po jednom roce držení by měl investor, bez započítání dividend zisk 12 088,09 CZK to je 2,42 %. Nejvyšší nárůst prodejní ceny proti nákupní byla u společnosti Google o 17 052,95 CZK a největší snížení proběhlo u firmy Nvidia o 6 484,76 CZK.

V tabulce č. 3 následuje zohlednění vyplacené dividendy do celkového výnosu.

Tabulka 3: Výnos včetně dividend v krátkodobém období

Název společnosti	Dividenda celkem CZK	Výnos včetně dividend celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	0	66 677,45	-1,32
AMD	0	66 781,06	36,03
Apple	358,35	63 513,17	27,88
Foxconn	2 793,80	46 586,55	-6,82
Google	0	61 591,34	38,29
Intel	839,31	36 320,10	-27,10
Microsoft	480,51	58 946,26	25,39
Nvidia	25,34	20 814,06	-55,46
Samsung	0	39 888,94	-20,10
Tesla	0	54 423,47	21,97
Celkem	4 497,31	515 542,40	3,32

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky č. 3 nejvyšší celkovou dividendu ze všech společností vyplatil Foxconn v částce 2 793,80 CZK. Naopak nejnižší hodnota celkové dividendy byla vyplacena u firmy Nvidia. Celkem vyplacená dividenda ze všech vybraných společností 4 497,31 CZK. Nejvyšší snížení ztráty za podpory dividend proběhlo u společnosti Foxconn o 5,5 %. Po započtení dividend by po prodeji všech akcií měl investor výnos 16 585,40 CZK. Dále tabulka č. 4 ukazuje hodnotu dividendy na jednu akcii.

Tabulka 4: Dividenda na jednu akcii v krátkodobém období

Název společnosti	Celkem dividenda	Počet akcií	Dividenda na jednu akcii
Apple	358,35	18	19,91
Foxconn	2 793,80	878	3,18
Intel	839,31	35	23,98
Microsoft	480,51	9	53,39
Nvidia	25,34	4	6,34

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší dividendu na jednu akcii vyplatila společnost Microsoft v částce 53,39 CZK. Společnosti Apple a Intel vyplácely dividendu v hodnotě převyšující 19 CZK za jeden kus akcie.

3.2 PŘÍKLAD INVESTOVÁNÍ VE STŘEDNĚDOBÉM OBDOBÍ

V modelovém příkladě investování ve střednědobém období byla zvolena doba 4 let, po kterou akcionář držel svoje vybrané akcie. Investor zde jako v minulém příkladě mohl do svého portfolia vložit 500 000 Kč do vybraných společností. V tabulkách jsou uvedeny nákupní, prodejní ceny a výše dividend za celek. Dále je vypočítána průměrná výše dividendy na jednu akcii za období.

Při nákupu, prodeji akcií a výplatě dividend v cizí měně byla tato částka převedena na české koruny dle kurzu stanového ČNB v den uskutečnění. Datum pro nákup akcií zvolil investor na 15. března 2018 a datum pro prodej 15. března 2022.

Devizové kurzy v den nákupu akcií 15. března 2018 byly stanoveny ČNB:

100 KRW = 1,933 CZK 100 TWD = 71,032 CZK USD = 20,594 CZK

Devizové kurzy v den nákupu akcií 15. března 2022 byly stanoveny ČNB:

100 KRW = 1,820 CZK 100 TWD = 79,550 CZK USD = 22,623 CZK

Tabulka č. 5 zobrazuje nákup akcií jednotlivých společností. Nákupní cenu za 1 ks akcie počet kusů vybrané společnosti a celkovou investici do společnosti.

Tabulka 5: Nákup akcií ve střednědobém období

Název společnosti	Nákupní cena za ks CZK	Počet kusů při nákupu	Celková investice do společnosti
Amazon	32 586,30	2	65 173
AMD	236,01	212	50 034
Apple	919,73	54	49 665
Foxconn	56,19	890	50 006
Google	23 362,25	2	46 724
Intel	1 047,82	47	49 248
Microsoft	1 939,54	25	48 489
Nvidia	5 134,91	8	41 079
Samsung	988,54	50	49 427
Tesla	1 341,08	37	49 620
Celkem			499 465

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce č. 5 jsou uvedeny jednotlivé nákupní ceny vybraných společností, počet zakoupených kusů akcií a celková investice do společnosti. Nejvyšší cenu jedné akcie měla společnost Amazon v částce 32 586,3 CZK, a proto měla nejmenší počet akcií 2 podobně jako Google, který měl také vysokou cenu jedné akcie. Naopak nejvyšší počet nakoupených akcií byl u firmy Foxconn v celkovém počtu 890 díky nízké ceně za jeden kus. Investorova celková investice do akcií společností ve střednědobém období byla v částce 499 465 CZK.

V tabulce č. 6 jsou uvedené prodejní ceny za 1 ks akcie dané společnosti. Výnos z prodeje těchto akcií v CZK a v procentech.

Tabulka 6: Prodej akcií společností ve střednědobém období

Název společnosti	Prodejní cena za 1 ks CZK	Výnos z prodeje celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	66 677,45	133 354,89	104,62
AMD	2 473,37	524 354,99	948,00
Apple	3 508,60	189 464,46	281,48
Foxconn	49,88	44 391,29	-11,23
Google	61 591,34	123 182,69	163,64
Intel	1 013,74	47 645,62	-3,25
Microsoft	6 496,19	162 404,86	234,93
Nvidia	5 197,18	41 577,45	1,21
Samsung	1 286,74	64 337,00	30,17
Tesla	18 141,16	671 222,83	1 252,73
Celkem		2 001 936,08	300,82

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky č. 6 měla nejvyšší výnos ve střednědobém období společnost Tesla s 1 252,73 % následovanou společností AMD s 948 % a třetí firmou byl Apple s výnosem okolo 281,5 %. Naopak nejméně výnosnou společností ve střednědobém období byla firma Foxconn se ztrátou 11 %. Nejvyšší prodejní cenu jedné akcie měla společnost Amazon 66 677,45 CZK, a naopak nejnižší byla u firmy Foxconn 49,88 CZK. Největší nárůst prodejní ceny proběhl u společnosti Google o 38 229,10 CZK. Celkový výnos z prodeje bez odečtení vkladu byl v částce 2 001 936,08 CZK. Investor by měl z prodeje akcií po 4 letech výnos 1 502 471,08 CZK. V následující tabulce č. 7 jsou uvedené celkové dividendy z akcií vybraných společností a výnos včetně těchto dividend.

Tabulka 7: Výnos včetně dividend ve střednědobém období

Název společnosti	Dividenda celkem CZK	Výnos včetně dividend celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	0	133 354,89	104,62
AMD	0	524 354,99	948,00
Apple	10 909,26	200 373,72	303,45
Foxconn	10 407,53	54 798,81	9,58
Google	0	123 182,69	163,64
Intel	5 252,61	52 898,23	7,41
Microsoft	4 637,72	167 042,58	244,50
Nvidia	394,55	41 972,00	2,17
Samsung	0	64 337,00	30,17
Tesla	0	671 222,83	1 252,73
Celkem	31 601,66	2 033 537,74	307,14

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší celkové dividendy dosahoval investor u společnosti Apple v hodnotě 10 909,26 CZK. Společnost Nvidia vyplatila investorovi na dividendách nejnižší částku z investorova portfolia. Celkem na dividendách investor získal 31 601,66 CZK. Nejvyšší výnos byl vyplacen u společnosti Tesla v částce 671 222,83 CZK i přestože nevyplácí dividendu. Investor měl celkový výnos včetně dividend v sumě 2 033 537,74 CZK to odpovídá výnosu okolo 307 %. Výnos z prodeje po 5 letech držení akcií včetně dividend měl investor v částce 1 534 072,74 CZK. Největší změna u výnosu při započítání dividend proběhla u firmy Apple o 21,97 %.

Celkovou dividendu na jednu akcii za celé období zobrazuje tabulka č. 8.

Tabulka 8: Dividenda na jednu akcii ve střednědobém období

Název společnosti	Celkem dividenda	Počet akcií	Dividenda na jednu akcii
Apple	10 909,26	54	202,02
Foxconn	10 407,53	890	11,69
Intel	5 252,61	47	111,76
Microsoft	4 637,72	25	185,51
Nvidia	394,55	8	49,32

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší dividenda na jednu akcii byla vyplacena u společnosti Apple v částce 202,02 CZK. Firma Foxconn ve střednědobém období investorovi vyplatila dividendu 11,69 CZK za jeden kus akcie. I přes takto nízkou cenu dividendy na jeden kus vyplatila tato společnost díky vysokému počtu akcií celkově druhou nejvyšší dividendu po společnosti Apple.

V tabulce č. 9 jsou zobrazeny dividendy za jednotlivé roky pro společnosti, které jí vyplácely. Celková dividenda za jednotlivé firmy, roky a průměrná dividenda na jeden rok.

Tabulka 9: Společnosti vyplácející dividendu.

Název společnosti	Apple	Foxconn	Intel	Microsoft	Nvidia	Celkem
2018/19	3 567,19	1 769,99	1 307,84	995,41	112,21	7 752,64
2019/20	3 762,66	2 831,98	1 371,63	1 097,22	115,83	9 179,32
2020/21	2 504,37	2 973,58	1 446,06	1 210,33	115,83	8 250,17
2021/22	1 075,04	2 831,98	1 127,08	1 334,76	50,68	6 419,54
Celkem dividenda	10 909,26	10 407,5	5 252,61	4 637,72	394,55	31 601,66
Průměrná dividenda na jeden rok	2 727,32	2 601,88	1 313,15	1 159,43	98,64	

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší dividenda za všechny společnosti byla vyplacena v roce 2019 v celkové částce 9 179,32 CZK a nejnižší v roce 2021 v hodnotě 6 419,54 CZK. Nejvyšší průměrná dividenda byla vypočítána u firmy Apple v hodnotě přes 2 700 CZK. U společnosti Nvidia průměrná dividenda na jeden rok byla v částce necelých 99 CZK. První dva roky střednědobého období vyplácela nejvyšší dividendu společnost Apple a po zbytek období společnost Foxconn. Nejnižší dividendu každý rok vyplatila společnost Nvidia.

3.3 PŘÍKLAD INVESTOVÁNÍ V DLOUHODOBÉM OBDOBÍ

Pro modelový příklad investování v dlouhodobém období byla zvolena doba 10 let, po kterou akcionář držel vybrané akcie. Investor zde jako v předešlých příkladech měl možnost do svého portfolia vložit 500 000 Kč. V tabulkách jsou uvedeny nákupní, prodejní ceny a výše dividend za celek. Dále je vypočítána průměrná výše dividendy na jednu akcii za vybrané období.

Při nákupu, prodeji akcií a výplatě dividend v cizí měně byla tato částka převedena na české koruny dle kurzu stanového ČNB v den uskutečnění. Datum pro nákup akcií zvolil investor na 16. března 2012 a datum pro prodej 15. března 2022.

Devizové kurzy v den nákupu akcií 16. března 2012 byly stanoveny ČNB

100 KRW = 1,659 CZK 100 TWD = 62,852 CZK USD = 18,682 CZK

Devizové kurzy v den nákupu akcií 15. března 2022 byly stanoveny ČNB:

100 KRW = 1,820 CZK 100 TWD = 79,550 CZK USD = 22,623 CZK

V tabulce č. 10 jsou uvedené nákupní ceny jednotlivých společností, počet kusů vybrané společnosti a celková investice do společnosti.

Tabulka 10: Nákup akcií v dlouhodobém období

Název společnosti	Nákupní cena za ks CZK	Počet kusů při nákupu	Celková investice do společnosti
Amazon	3 457,10	14	48 399
AMD	153,19	326	49 941
Apple	390,64	127	49 611
Foxconn	68,66	728	49 984
Google	5 838,50	8	46 708
Intel	518,24	96	49 751
Microsoft	609,03	82	49 941
Nvidia	272,57	183	49 880
Samsung	410,77	121	49 703
Tesla	131,895	379	49 988
Celkem			493 906

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka č. 11 zobrazuje prodejní cenu jedné akcie společnosti a celkový výnos z prodeje v CZK a také v procentech.

Tabulka 11: Prodej akcií společností v dlouhodobém období

Název společnosti	Prodejní cena za 1 ks CZK	Výnos z prodeje celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	66 677,45	933 484,25	1 828,73
AMD	2 473,37	806 319,46	1 514,54
Apple	3 508,60	445 592,34	798,17
Foxconn	49,88	36 311,07	-27,35
Google	61 591,34	492 730,75	954,92
Intel	1 013,74	97 318,72	95,61
Microsoft	6 496,19	532 687,94	966,63
Nvidia	5 197,18	951 084,27	1 806,74
Samsung	1 286,74	155 695,54	213,25
Tesla	18 141,16	6 875 498,68	13 654,30
Celkem		11 326 723,03	2193,30

Zdroj: Vlastní zpracování

Dle tabulky č. 11 měla nejvyšší výnos v dlouhodobém období společnost Tesla s 13 655 %. Dalšími velmi výnosnými společnostmi byli Amazon, AMD a Nvidia, které překonali výnos přes 1 500 %. Naopak firma Foxconn měla ztrátu necelých 28 %. Dvě nejvyšší prodejní ceny měly společnost Amazon s částkou 66 677,45 CZK a firma Google s hodnotou 61 591,34 CZK. Nejnižší prodejní cena za jednu akcii byla u společnosti Foxconn za 49,88 CZK a tato hodnota byla oproti nákupní ceně o cca 19 CZK nižší. Naopak dva největší nárůsty prodejních cen proběhly u firem Amazon o 63 220 CZK, Googlu 55 753 CZK. Nejvyššího výnosu z prodeje bez započítání dividend investor dosáhl u společnosti Tesla v hodnotě 6 875 498,68 CZK. Celkový výnos z prodeje akcií bez odečtení vkladu investora za dlouhodobé období byl v částce 11 326 723 CZK. Zisk z prodeje akcií by měl investor v hodnotě 10 832 817 CZK.

V tabulce č. 12 je uvedena dividenda celkem v CZK, výnos z prodeje včetně dividend a výnos v procentech.

Tabulka 12: Výnos včetně dividend ve dlouhodobém období

Název společnosti	Dividenda celkem CZK	Výnos včetně dividend celkem v CZK	Výnos v procentech
Amazon	0	933 484,25	1 828,73
AMD	0	806 319,46	1 514,54
Apple	116 821,10	562 413,44	1 033,65
Foxconn	18 728,87	55 039,94	10,12
Google	0	492 730,75	954,92
Intel	23 591,26	120 909,98	143,03
Microsoft	29 161,95	561 849,90	1 025,03
Nvidia	18 650,74	969 735,01	1 844,14
Samsung	0	155 695,54	213,25
Tesla	0	6 875 498,68	13 654,30
Celkem	206 953,93	11 533 676,95	2 335,20

Zdroj: Vlastní zpracování

Společnost Apple investorovi vyplatila nejvyšší dividendu v celkové částce 116 821,10 CZK. Nejnižší dividendu získal investor u firmy Nvidia. Celkem na dividendách v dlouhodobém období investor získal 206 953,93 CZK z pěti společností, které je vypláceny. Nejvyšší výnos byl vyplacen u společnosti Tesla, díky nárůstu prodejní ceny i přestože ta dividendu nevyplácí. Investor dosáhl celkového výnosu včetně dividend na hodnotu 11 533 676,95 CZK a to je 2 335,20 %. Čistý výnos včetně dividend po odečtu vkladu byl 11 039 770,95 CZK. U společnosti Foxconn se investor po započítání dividend dostal ze ztráty necelých 28 % do zisku 10,12 %.

Tabulka č. 13 zobrazuje dividendu na jednu akcii za celé období u společností, které jí vyplácely.

Tabulka 13: Dividenda na jednu akcii v dlouhodobém období

Název společnosti	Celkem dividenda	Počet akcií	Dividenda na jednu akcii
Apple	116 821,10	127	919,85
Foxconn	18 728,87	728	25,73
Intel	23 591,26	96	245,74
Microsoft	29 161,95	82	355,63
Nvidia	18 650,74	183	101,92

Zdroj: Vlastní zpracování

Nejvyšší dividenda na jednu akcii byla vyplacena u společnosti Apple v hodnotě necelých 920 CZK. Druhou nejvyšší dividendu na jednu akcii vyplatila firma Microsoft. Nejnižší dividendu na akcii vyplatila společnost Foxconn.

V tabulce č. 14 jsou uvedeny dividendy za jednotlivé roky pro vybrané společnosti.

Tabulka 14: Dividenda za jednotlivé zkoumané roky u vybraných společností

Název společnosti	Apple	Foxconn	Intel	Microsoft	Nvidia	Celkem
2012/13	22 841,31	631,25	1 954,63	1 595,37	621,00	27 643,56
2013/14	35 052,08	764,44	1 954,63	1 892,19	1 324,80	40 988,14
2014/15	13 503,67	897,64	2 019,78	2 189,00	1 407,60	20 017,70
2015/16	5 976,09	2 270,17	2 171,81	2 485,82	1 780,20	14 684,08
2016/17	6 550,72	2 391,78	2 286,91	2 782,63	2 111,40	16 123,45
2017/18	7 240,26	3 260,47	2 497,58	3 005,24	2 401,21	18 404,76
2018/19	8 389,51	1 447,81	2 671,32	3 264,95	2 566,81	18 340,40
2019/20	8 849,21	2 316,50	2 801,63	3 598,87	2 649,61	20 215,81
2020/21	5 889,90	2 432,32	2 953,66	3 969,88	2 649,61	17 895,37
2021/22	2 528,35	2 316,50	2 302,12	4 378,00	1 159,20	12 684,16
Celkem dividenda	116 821,10	18 728,87	23 591,26	29 161,95	18 650,74	206 953,92
Průměrná dividenda na jeden rok	11 682,11	1 872,89	2 359,13	2 916,20	1 865,07	

Zdroj: Vlastní zpracování

Celková dividenda za jednotlivé firmy, roky a průměrná dividenda na jeden rok. Společnost Apple vyplácela, kromě posledního roku nejvyšší dividendu za jednotlivé roky. Za rok 2013 byla za všechny společnosti vyplacena nejvyšší dividenda 40 988,14 CZK. Naopak nejnižší dividenda za všechny společnosti byla vyplacena v roce 2021 v částce 12 684,16 CZK. Nejvyšší průměrná dividenda na jeden rok byla vypočítána u společnosti Apple v hodnotě převyšující 11 500 CZK. Nejnižší průměrná dividenda na jeden rok byla spočítána u firmy Nvidia na hodnotu 1 865,07 CZK.

Do tabulky č. 15 jsou vybrány nejvyšší částky vyplacené dividendy za jednotlivé společnosti a k nim přiřazené příslušné roky z předchozí tabulky č. 14.

Tabulka 15: Nejvyšší dividenda pro jednotlivé společnosti

Název společnosti	Částka v CZK	Rok
Apple	35 052,08	2013/14
Foxconn	3 260,47	2017/18
Intel	2 953,66	2020/21
Microsoft	4 378,00	2021/22
Nvidia	2 649,61	2019/20 – 2020/21

Zdroj: Vlastní zpracování

Apple vyplatil nejvyšší dividendu v roce 2013 v částce 35 052,08 CZK. Společnost Foxconn v hodnotě 3 260,47 CZK roku 2017. Firma Intel v roce 2020 v celkové sumě 2 953,63 CZK. V Microsoftu proběhla výplata v hodnotě 4 378 CZK v roce 2021. Nejvyšší dividenda u společnosti Nvidia byla za dlouhodobé období vyplacena v částce 2 649,61 CZK roku 2019 a také v následujícím roce 2020.

4. FORMULACE DOPORUČENÍ PRO INVESTORY

Po zhodnocení investování do akcií vybraných technologických společností ve třech různých obdobích, lze konstatovat že technologické odvětví směřovalo po celou dobu zkoumaných období k růstu. Investor by u všech třech příkladů investování v různém období dosáhl výnosu. Negativním faktorem, který působil na vývoj kurzů akcií byl např. pohyb měnových kurzů při přepočtu na českou korunu.

Tabulka č. 16 shrnuje celkovou investici za jednotlivá období, výnos včetně dividend celkem v CZK a přepočítaný na procenta a také čistý zisk po odečtení vkladu.

Tabulka 16: Shrnutí investování za všechna období

	Investování v krátkodobém období	Investování ve střednědobém období	Investování v dlouhodobém období
Celková investice	498 957	499 465	493 906
Výnos včetně dividend celkem v CZK	511 045,09	2 033 537,74	11 533 676,95
Výnos včetně dividend v %	3,32 %	307,14 %	2 335,20 %
Výnos po odečtení vkladu v CZK	12 088,09	1 534 072,74	11 039 770,95

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedených hodnot v tabulce č. 16 bylo zjištěno, že největší výnos pro investora proběhl v dlouhodobém období 10 let po kterou investor držel akcie vybraných společností. Na základě tohoto zjištění by pro investora bylo prvním doporučením investovat v dlouhodobém období.

Na základě analyzovaných hodnot bylo zjištěno, že v krátkodobém období dosahovali akcie společnosti Google nejvyššího výnosu. Ve zbylých dvou období (střednědobém a dlouhodobém) to byly akcie společnosti Tesla. Nejvyšší zisk z dividend v krátkodobém období byl vyplacen u společnosti Foxconn. Naopak nejvyššího dividendového zisku ve střednědobém a dlouhodobém období bylo dosaženo u společnosti Apple.

Druhým doporučením pro investora při sestavování portfolia pro krátkodobé období by bylo rozdělit svůj kapitál mezi tyto společnosti AMD, Apple, Google, Microsoft a Tesla, které dosahovaly nejvyšších výnosů. Pokud by investor chtěl zvolit střednědobé období, měl by do svého portfolia oproti portfoliu v krátkodobém období přidat společnost Amazon, která také jako již dříve zmiňované společnosti dosahovala výnosu přes 100 %. Pro dlouhodobé období by se investorovi vyplatilo investovat do všech vybraných společností. Kde hlavní část investorova portfolia podle autora práce by měla být rozdělena mezi 5 nejvýnosnějších společností, kterými jsou Amazon, AMD Apple, Nvidia a Tesla.

Investor by při sestavování portfolia také neměl zapomínat na diverzifikaci a nesměřovat všechn svůj kapitál pouze do odvětví technologických společností, ale i do ostatních sektorů. Při rozložení svého portfolia do více sektorů investor snižuje riziko, případné ztráty. Dále by měl investor při obchodování na zahraničních trzích brát ohled na pohyb měnových kurzů při přepočtu na české koruny.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce je investování do akcií vybraných technologických společností. U těchto vybraných akcií je spočítán výnos, ztráta a výnosová míra ve třech různých obdobích.

Teoretická část práce se věnovala akciovým trhům, účastníkům trhů, definici burzy a jednotlivými burzami ve světě a České republice.

Praktická část této bakalářské práce se zabývala investováním do akcií deseti vybraných společností, kterými byly Amazon, AMD, Apple, Foxconn, Google, Intel, Microsoft, Nvidia, Samsung a Tesla. Nejdříve byly tyto společnosti představeny a poté mohl investor mezi tyto společnosti investovat svůj kapitál v částce 500 000 Kč. Z důvodu obchodů akcií v různých mezinárodních měnách musela být hodnota těchto akcií převedena kurzem vydaným ČNB na české koruny. Pro investování do akcií vybraných společností byly vytvořeny tři modelové příklady, které byly rozděleny podle období. V prvním modelovém příkladě bylo krátkodobé období stanoveno od 16. března 2021 do 15. března 2022, ve druhém bylo střednědobé období od 15. března 2018 do 15. března 2022 a posledním příkladem bylo dlouhodobé období od 16. března 2012 do 15. března 2022. Po analýze změn u akcií v jednotlivých obdobích byly tyto modifikace popsány.

Na základě vyhodnocení modelových příkladů bylo zjištěno, že investování do akcií technologických společností se nejvíce vyplatí na základě dlouhodobého držení vybraných akcií. Na závěr byla vytvořena doporučení pro investory.

POUŽITÁ LITERATURA

1. Apple – historie. *Macpodpora.cz* [online]. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://macpodpora.cz/apple-historie/>
2. *Burza cenných papírů Praha* [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.pse.cz/>
3. Co je Amazon? *Amazon* [online]. [cit. 2022-03-09]. Dostupné z: <https://www.aboutamazon.de/news/ueber-amazon/was-ist-amazon>
4. ČNB kurzy měn. *cnb.cz* [online]. [cit. 2022-03-25]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-ostatnich-men/kurzy-ostatnich-men/>
5. Foxconn historie. *Foxconn.cz* [online]. [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.foxconn.cz/historie>
6. GLADIŠ, D. *Akciové investice*. Praha: Grada Publishing, 2015. Investice. 171 s. ISBN 978-80-247-5375-1.
7. Google. *Fzone.cz* [online]. [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://fzone.cz/clanky/google-tajemstvi-nejuspesnejsich-spolecnosti-2106>
8. GRAHAM, B. a ZWEIG, J. *Inteligentní investor*. Praha: Grada Publishing, 2007. Investice. 504 s. ISBN 978-80-247-1792-0.
9. Historie automobilky Tesla. *Fdrive.cz* [online]. [cit. 2022-03-19]. Dostupné z: <https://fdrive.cz/clanky/historie-automobilky-tesla-1-dil-na-pocátku-by-la-vize-4066>
10. Intel. *Aktualne.cz* [online]. [cit. 2022-03-12]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/veda-a-technika/intel/r~i:wiki:1937/>
11. JÍLEK., J. *Akciové trhy a investování*, Praha: Grada Publishing, 2009. 114 s. ISBN 978-80-247-2963-3.
12. KOUTSKÝ, Z. 2017. *Skupina Samsung je největší společnost v Jižní Koreji a 3. největší světový konglomerát* [online]. [cit. 2022-03-16]. Dostupné z: https://samsungmagazine.eu/2017/02/15/skupina-samsung-je-nejvetsi-spolecnost-v-jizni-koreji-a-3-nejvetsi-svetovy-konglomerat__trashed/
13. Microsoft. *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/akcie-cz/akcie/microsoft-corp-3656/>

14. MUSÍLEK, P. *Trhy cenných papírů*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2011. 520 s. ISBN 978-80-86929-70-5.
15. NASDAQ [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://www.nasdaq.com/marketsite>
16. NOVOTNÝ, J. *Investování na finančních trzích s podporou psychologické analýzy*. 1. vyd. Ostrava: Key publishing, 2018. 181 s. ISBN 978-80-7418-291-4.
17. Nvidia historie společnosti. *Nvidia.com* [online]. [cit. 2022-03-13]. Dostupné z: <https://www.nvidia.com/en-us/about-nvidia/corporate-timeline/>
18. Příběh značky AMD. *oTechnice.cz*. [online]. [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://otechnice.cz/pribeh-znacky-amd/>
19. REJNUŠ, O. *Finanční trhy*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, 2014. 768 s. ISBN 978-80-247-3671-6.
20. *RM-System, česká burza cenných papírů* [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.rmsystem.cz>
21. Samsung o nás. *Samsung.com* [online]. [cit. 2022-03-16]. Dostupné z: <https://www.samsung.com/cz/about-us/company-info/>
22. VESELÁ, J. *Investování na kapitálových trzích*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 952 s. ISBN 978-80-7598-212-4.